

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра педагогіки та психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
«_____» _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
3.3.7. ПНП ДОШКІЛЬНА ПСИХОЛІНГВІСТИКА

спеціальність 7.01010101 «Дошкільна освіта»

Педагогічний інститут

Київ – 2016 рік

Дошкільна психолінгвістика: робоча навчальна програма [для студентів спеціальності 7.01010101 «Дошкільна освіта»] / уклад. Н. О. Сінельнікова. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016 – 20 с.

Розробник:

Сінельнікова Наталія Олегівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 2 від 07.09 2016 р.

Завідувач кафедри педагогіки та психології

 Іванюк Г.І.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

 Машовець М.А.

1. Опис навчальної дисципліни

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>3 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>3 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>108 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>Шифр та галузь знань <i>0101 «Педагогічна освіта»</i></p> <p>Шифр та назва спеціальності: <i>7.01010101 Дошкільна освіта</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>«спеціаліст»</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 5.</p> <p>Семестр: 9.</p> <p>Аудиторні заняття: <i>36 годин,</i> з них: Лекції: <i>18 годин</i></p> <p>Семінарські заняття: <i>18 годин</i></p> <p>Модульний контроль: <i>6 годин</i></p> <p>Самостійна робота: <i>66 годин</i></p> <p>Вид контролю: <i>ПМК</i></p>

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма з дисципліни «Дошкільна психолінгвістика» є нормативним документом Педагогічного інституту Київського університету імені Б. Д. Грінченка, який розроблено кафедрою педагогіки та психології на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану для напряму підготовки «Дошкільна освіта».

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів психологічної компетентності як вагової складової професійної компетентності, що передбачає ознайомлення майбутніх фахівців з основними положеннями сучасної дошкільної психолінгвістики та напрямками роботи вихователя з дітьми дошкільного віку щодо активізації мовленнєвих і комунікативних умінь та навичок.

Завдання курсу:

- вивчення історичних аспектів становлення та розвитку психолінгвістики як науки;
- визначення сутності та змісту базових понять: «мовлення», «мовленнєва діяльність», «психолінгвістика», «дошкільна психолінгвістика» та ін.;
- ознайомлення з основними положеннями та перспективними напрямками розвитку психолінгвістики;
- вивчення особливостей розвитку мовлення дітей з різними темпераментами та характерами;
- оволодіння знаннями і вміннями про особливості формування мовлення у дитячому віці, порушення мовленнєвої діяльності та шляхи оптимізації мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку;
- формування вмінь і навичок організовувати навчальний, виховний і розвивальний процеси у ДНЗ з урахуванням психолінгвістичних умов, закономірностей і принципів оволодіння дітьми мовою і мовленням.

Курс «Дошкільна психолінгвістика» спрямований на формування у студентів компетентностей:

Загальних:

комунікативної – здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності у процесі взаємодії вихователя з дитиною; здатність працювати у команді задля ефективної взаємодії вихователя з дитиною; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення під час спілкування з колегами, батьками, дітьми;

інформаційної – здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань щодо особливостей психологічної взаємодії вихователя з дитиною; вміння ефективно застосовувати інформаційні технології у професійній діяльності вихователя під час взаємодії з дитиною;

науково-дослідницької – здатність до критичного осмислення інформації, використання здобутих знань у сфері дитячої психології, лінгвістики, психолінгвістики та оволодіння навичками їх застосування у професійній діяльності;

самоосвітньої – здатність до самостійної діяльності, самоорганізації та саморозвитку вихователя задля оптимізації взаємодії з дитиною; спрямованість на розкриття творчого потенціалу та самореалізацію вихователя у роботі з дітьми.

Фахових:

психолого-педагогічної – володіння базовими знаннями з лінгвістики, філософсько-методологічних, теоретичних засад та принципів психології; поглиблення знань з дитячої психології; визначення психологічних закономірностей засвоєння мовлення дошкільника, психолінгвістичних основ формування мовленнєвих операцій у дітей; визначення особливостей індивідуального підходу щодо розвитку мовлення дітей з різними характерами та темпераментами;

методичної – застосування в практичній діяльності професійних умінь і навичок для розвитку мовленнєвої культури, вирішення професійних завдань, які можуть виникати у процесі взаємодії вихователя з дітьми; здатність до реалізації психолінгвістичних технологій формування мовленнєвої діяльності у дітей;

здоров'язбережувальної – здатність раціонально ставитись і берегти власне здоров'я, дбати про фізичне, психічне і соціальне здоров'я дитини;

інтегративної – здатність і готовність поєднувати знання з різних предметів для формування цілісної системи впливу на мовленнєвий розвиток дитини; впровадження особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів у процесі взаємодії вихователя з дітьми;

творчої – здатність виконувати функцію фасилітатора під час взаємодії з дитиною; готовність кардинально змінювати види діяльності з метою вирішення психолого-педагогічних проблем дитини у процесі мовленнєвої діяльності.

Результатами навчання є:

- знання з психології, дитячої психології, лінгвістики, психолінгвістики достатні для успішної діяльності в системі дошкільної освіти;
- вміння здійснювати пошук і огляд інформації у спеціальних наукових джерелах, використовуючи різноманітні ресурси: періодичні видання, бази даних, веб-сайти, портали та ін.;
- оволодіння психолінгвістичними технологіями формування мовленнєвої діяльності у дітей;
- здатність визначати психологічні особливості розвитку функцій мовлення в дошкільному віці;
- вміння застосовувати індивідуальний підхід щодо розвитку мовлення дітей з різними характерами та темпераментами;
- здатність визначати ефективні шляхи мовленнєвого розвитку дитини та шляхи корекції порушень їх мовленнєвого розвитку;
- вміння застосовувати сучасні ІКТ, робити презентації (усно/письмово), виконувати творчі завдання.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів **знань** про:

- базові поняття курсу: «мовлення», «мовленнєва діяльність»,

«психолінгвістика», «дошкільна психолінгвістика» та ін.;

– сучасні психолінгвістичні погляди на розвиток мовлення дитини і особливості його засвоєння в дошкільному віці;

– психологічні закономірності та особливості розвитку мовлення дітей дошкільного віку в онтогенезі;

– психофізіологічні особливості сприймання, запам'ятовування, розуміння і відтворення дошкільниками монологічних та діалогічних висловлювань з урахуванням їх у практичній роботі з дітьми;

– психокорекцію та психотерапію дітей з мовними вадами;

– шляхи оптимізації мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку.

На основі цих знань у студентів мають бути сформовані **вміння**:

– опрацьовувати інформаційні джерела з метою ознайомлення з сучасними методиками вивчення психолінгвістики;

– практичного застосування різних методів, прийомів та психолінгвістичних технологій для навчання дітей рідної мови з урахуванням їх психологічних та вікових закономірностей розвитку;

– складання психологічної характеристики етапності становлення та розвитку мовлення у дітей дошкільного віку;

– підбирати оптимальні вправи та завдання з розвитку мовлення дітей дошкільного віку з урахуванням їх психологічних можливостей;

– аналізувати життєві та освітні ситуації, що потребують психологічної підтримки дитини;

– застосовувати отримані знання з психолінгвістики під час надання консультативної допомоги.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

ПСИХОЛОГІЧНІ І ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

Тема 1. Сучасний стан розвитку психолінгвістичної науки (4 год.)

Психолінгвістика як наука. Сутність, предмет і завдання психолінгвістики. Історичні етапи становлення психолінгвістики. Формування психолінгвістики як науки (50–70-ті роки ХХ ст.). Основні напрями розвитку сучасної психолінгвістики. Взаємозв'язок психолінгвістики з іншими науками.

Основні поняття теми: мова, мовлення, психологія, лінгвістика, психолінгвістика, теорія, концепція, етнопсихолінгвістика, патопсихолінгвістика, психосемантика.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4, 6.

Додаткова: 3, 7.

Інтернет ресурси: 1, 2.

Тема 2. Мовленнєва діяльність як специфічний вид діяльності людини (4 год.)

Мовленнєва діяльність як предмет дослідження психолінгвістики. Основні положення психолінгвістичної теорії мовленнєвої діяльності. Загальна (фазна) структура мовленнєвої діяльності. Основні види мовленнєвої діяльності. Предметний (психологічний) зміст мовленнєвої діяльності. Операційна структура мовленнєвої діяльності. Специфічні особливості мовленнєвої діяльності.

Основні поняття теми: мовлення, мовленнєва діяльність, мовленнєва активність, комунікація, міжособистісна взаємодія, інтелектуальна основа, варіативність реалізації.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4.

Додаткова: 1, 3, 7.

Інтернет ресурси: 1, 3.

Тема 3. Психолінгвістичний аналіз мовлення (4 год.)

Мовлення як реалізація мови. Основні аспекти мовних явищ. Психолінгвістичні моделі породження мовлення. Психологічні механізми мовної діяльності. Психолінгвістичні аспекти сприйняття мовлення. Психолінгвістичні проблеми сприйняття та оцінювання тексту. Мовленнєві акти в аналізі спілкування.

Основні поняття теми: мова, мовлення, модель, теорія, сприйняття мовлення, оцінювання, текст, мовленнєві акти, спілкування.

Рекомендована література:

Основна: 2, 6.

Додаткова: 4, 5.

Інтернет ресурси: 2, 3.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ

Тема 4. Мовна особистість у психолінгвістиці (4 год.)

Вікова психолінгвістика. Мовленнєві центри головного мозку. Періоди мовного становлення особистості. Універсальні закономірності у процесах найменування та узагальнення. Комунікативна поведінка мовної особистості.

Основні поняття теми: мовна особистість, мовлення, мовленнєві центри, мовне становлення, комунікативна поведінка.

Рекомендована література:

Основна: 2, 3, 6.

Додаткова: 8, 9.

Інтернет ресурси: 2, 3.

Тема 5. Особливості системи мовлення дитини (8 год.)

Вроджений характер мовної здатності людини. Дословесний період мовного розвитку дитини. Становлення фонетичного ладу мовлення дитини. Становлення лексико-семантичної системи мови дитини. Дитяча словотворчість. Становлення граматичної системи мовлення дитини.

Основні поняття теми: мовленнєва активність, мовленнєва діяльність, дословесний період, фонетичний лад мовлення, лексико-семантична система мовлення, словотворчість, граматична система мовлення.

Рекомендована література:

Основна: 3, 6.

Додаткова: 2, 4.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНА СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ

Тема 6. Психологічний супровід формування мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку (4 год.)

Психологічні умови та прийоми підвищення мовленнєвої активності дітей. Створення сприятливої атмосфери під час проведення занять з розвитку мовлення дітей у дошкільному закладі. Особливості мовлення дітей з різними темпераментами і характерами. Особливості індивідуального підходу до розвитку мовлення дітей з різними темпераментами і характерами.

Основні поняття теми: мовленнєва активність, емоції, настрій, психологічний клімат, психологічний супровід, психологічна компетентність, індивідуальний підхід, індивідуальність, індивідуальні особливості, психофізіологія, тип ВНД, темперамент, характер.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4, 5.

Додаткова: 1, 2, 5.

Тема 7. Сучасний стан проблеми порушень мовленнєвого розвитку у дітей (4 год.)

Систематика порушень мовленнєвого розвитку. Основні форми і види мовленнєвих порушень. Сучасні класифікації мовленнєвих порушень. Клініко-педагогічна класифікація порушень мовлення. Психолого-педагогічна класифікація порушень мовлення.

Основні поняття теми: мовлення, мовленнєвий розвиток, логопсихологія, мовленнєві порушення, афонія, ринофонія, тахілалія, заїкання, дислалія.

Рекомендована література:

Основна: 2, 5.

Додаткова: 1, 9.

Інтернет ресурси: 1, 2.

Тема 8. Психокорекція та психотерапія як технології формування мовленнєвої діяльності дошкільників (4 год.)

Роль несприятливих соціально-біологічних факторів у психічному розвитку дитини. Напрямки та види психотерапевтичної роботи. Психолінгвістичні технології формування мовленнєвої діяльності у дітей: групова психотерапія, психокорекція, розвивальне навчання. Групова психолінгвотерапія у формуванні мовленнєвої діяльності дітей.

Основні поняття теми: психолінгвістика, логопсихологія, порушення мовлення, психолінгвістичні технології, індивідуальна корекція, групова корекція, розвивальне навчання, психотерапевтична робота, психокорекція, групова психолінгвотерапія.

Рекомендована література:

Основна: 3, 5, 6.

Додаткова: 5, 6, 8.

Інтернет ресурси: 2, 3.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	Денна форма					Заочна форма			
	Усього го	у тому числі				Усього го	у тому числі		
		л.	сем.	с.р.	МКР		л.	сем.	с.р.
Змістовий модуль I. Психологічні і психолінгвістичні засади розвитку мовлення									
Тема 1. Сучасний стан розвитку психолінгвістичної науки	22	2	2	18		12	2		10
Тема 2. Мовленнєва діяльність як специфічний вид діяльності людини	19	2	2	15		14		2	12
Тема 3. Психолінгвістичний аналіз мовлення	4	2	2			15			15
Модульний контроль	2				2				
Разом за змістовим модулем 1	47	6	6	33	2	41	2	2	37
Змістовий модуль II. Психолінгвістичний аналіз мовленнєвої діяльності дошкільників									
Тема 4. Мовна особистість у психолінгвістиці	4	2	2			12	2		10
Тема 5. Особливості системи мовлення дитини	8	4	4			10		2	8
Модульний контроль	2				2				
Разом за змістовим модулем 2	14	6	6	-	2	22	2	2	18
Змістовий модуль III. Психолінгвістична система формування мовленнєвої діяльності дошкільників									
Тема 6. Психологічний супровід формування мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	19	2	2	15		15			15
Тема 7. Сучасний стан проблеми порушень мовленнєвого розвитку у дітей	4	2	2			12	2		10
Тема 8. Психокорекція та психотерапія як технології формування мовленнєвої діяльності дошкільників	22	2	2	18		18		2	16
Модульний контроль	2				2				
Разом за змістовим модулем 3	47	6	6	33	2	45	2	2	41
Усього годин	108	18	18	66	6	108	6	6	96

5. Теми семінарських занять

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
<i>Змістовий модуль I.</i> <i>Психологічні і психолінгвістичні засади розвитку мовлення</i>		
1.	<i>Сучасний стан розвитку психолінгвістичної науки</i> 1. Понятійно-категоріальний апарат психолінгвістики. 2. Методологічні особливості дискурсивно-психологічного та психолінгвістичного аналізу. 3. Методи психолінгвістичного аналізу: семантичний диференціал, вільний асоціативний експеримент, контент-аналіз, інтент-аналіз, психографологічний аналіз.	2
2.	<i>Мовленнєва діяльність як специфічний вид діяльності людини</i> 1. Психологічні механізми мовної діяльності. 2. Основні види мовленнєвої діяльності. 3. Предметний (психологічний) зміст мовленнєвої діяльності. 4. Операційна структура мовленнєвої діяльності. 5. Специфічні особливості мовленнєвої діяльності.	2
3.	<i>Психолінгвістичний аналіз мовлення</i> 1. Психолінгвістичні аспекти сприйняття мовлення. 2. Психолінгвістичні проблеми сприйняття та оцінювання тексту. 3. Мовленнєві акти в аналізі спілкування.	2
<i>Змістовий модуль II.</i> <i>Психолінгвістичний аналіз мовленнєвої діяльності дошкільників</i>		
4.	<i>Мовна особистість у психолінгвістиці</i> 1. Формування мовленнєвого висловлювання. 2. Породження мовлення в різних комунікативних умовах. 3. Теоретичні концепції процесів сприйняття і розуміння мовлення. 4. Прогнозування в мовленнєвій діяльності.	2
5.	<i>Співвідношення психіки та мови</i> 1. Роль мови і мовлення в психічній діяльності. 2. Відношення «мова» – «відчуття». 3. Відношення «мова» – «сприйняття». 4. Відношення мови і пам'яті.	2

	<p>5. Характер відносин (взаємозв'язок) мови і мислення.</p> <p>6. Роль внутрішнього мовлення у пізнавальній інтелектуальній діяльності людини.</p> <p>7. Відношення «особистість – мова і мовлення».</p>	
6.	<p>Становлення мовної особистості дитини</p> <p>1. Мовленнєвий розвиток дитини після самонавчання мови.</p> <p>2. Оволодіння письмовою мовою і становлення мовної особистості.</p> <p>3. Становлення дискурсивного мислення мовної особистості.</p> <p>4. Формування прихованого механізму внутрішнього мовлення в онтогенезі.</p>	2
<p>Змістовий модуль III.</p> <p>Психолінгвістична система формування мовленнєвої діяльності дошкільників</p>		
7.	<p>Психологічні і психолінгвістичні основи роботи вихователя з розвитку дитячого мовлення</p> <p>1. Завдання і зміст пропедевтичної роботи з формування діалогічного мовлення дітей дошкільного віку.</p> <p>2. Особливості розвитку мовленнєвих навичок дітей створювати описи, розповіді, міркування.</p> <p>3. Завдання і зміст пропедевтичної роботи з формування мовних понять дітей дошкільного віку.</p>	2
8.	<p>Особистість і діяльність дитини з вадами мовлення</p> <p>1. Особистість дошкільника з порушенням мовлення.</p> <p>2. Ігрова діяльність дошкільника з порушенням мовлення.</p> <p>3. Навчальна діяльність і особистість молодшого школяра з порушенням мовлення.</p> <p>4. Методи психолого-педагогічної діагностики, що використовуються в логопсихології.</p>	2
9.	<p>Психокорекція та психотерапія як технології формування мовленнєвої діяльності дошкільників</p> <p>1. Прийоми і методи психокорекційної роботи.</p> <p>2. Психокорекційні технології забезпечення розгортання висловлювань дітей з використанням лексико-семантичних засобів мови.</p>	2

	3. Психокорекційні й розвивально-психолінгвістичні технології формування операцій побудови словосполучень, висловлювань та забезпечення цілісно-завершеної функціонально-сміслової реалізації мовлення в дітей.	
Разом		18

6. Самостійна робота

№ з/п	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість балів</i>	<i>Кількість годин</i>
1.	<i>Сучасний стан розвитку психолінгвістичної науки</i> Розробити карту знань (з використанням програм: MindMeister, Bubbl.us, XMind та ін.) за темою: «Напрямки розвитку сучасної психолінгвістики»	10	18
2.	<i>Мовленнєва діяльність як специфічний вид діяльності людини</i> Створити таблицю «Порівняльна характеристика поглядів Л. С. Виготського та О. М. Леонтьєва щодо психологічних особливостей мовленнєвої діяльності особистості»	10	15
3.	<i>Психологічний супровід формування мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку</i> Визначити психологічні та дидактичні прийоми для створення сприятливої атмосфери під час проведення занять з розвитку мовлення дітей у дошкільному закладі. Подати у вигляді таблиці.	10	15
4.	<i>Психокорекція та психотерапія як технології формування мовленнєвої діяльності дошкільників</i> Розробити одне заняття з використанням психотерапії (арт-терапія, пісочна терапія, казкотерапія, квітковотерапія і т. д.) для розвитку мовленнєвої діяльності дітей.	10	18
Разом		40 бал.	66 год.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint, Prezi – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки;

– *практичні*: вправи, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) **За логікою передачі й сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійного мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії, пізнавальні ігри, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, індивідуальне та фронтальне опитування, самооцінка і самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

<i>Поточне тестування та самостійна робота</i>									<i>Макс. сума балів</i>	<i>Сума</i>
Форми роботи	<i>Змістовий модуль 1</i>			<i>Змістовий модуль 2</i>		<i>Змістовий модуль 3</i>				
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
Лекції	1	1	1	1	2	1	1	1	9	
Семін. заняття	11	11	11	11	22	11	11	11	99	
Самост. робота	10	10				10		10	40	
МКР	25			25		25			75	
223:100 = 2,23 РК – 2, 23									223	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Значення оцінки</i>	<i>Оцінка за шкалою Університету</i>	<i>За національною шкалою</i>
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими, незначними недоліками	90–100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82–89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75–81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69–74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60–68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35–59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1–34 балів	

10. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації;
- навчальні посібники (друкований та електронний варіанти);
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Аніщук А. М. Мовлення як засіб самовираження старшого дошкільника : навч.-метод. посіб. для вихователів, практик. психологів, батьків та студ. дошк. від-нь пед. вишів / А. М. Аніщук ; Ніжин. держ. пед. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2013. – 113 с.
2. Глухов В. Психолінгвістика. Теория речевой деятельности / В. Глухов, В. Ковшиков. – М. : Изд-во: АСТ, 2007. – 318 с.
3. Горелов И. Н. Основы психолінгвістики : учеб. пособие / И. Н. Горелов, К. Ф. Седов. – М. : Изд-во «Лабиринт», 2001. – 304 с.
4. Засекіна Л. В. Вступ до психолінгвістики : навч. посібник / Л. В. Засекіна, С. В. Заскін. – Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2002. – 168 с.
5. Конопляста С. Ю. Логопсихологія : навч. посібник / С. Ю. Конопляста, Т. В. Сак ; за ред. М.К. Шеремет. – К. : Знання, 2010. – 293 с.
6. Куранова С. І. Основы психолінгвістики : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. І. Куранова. – К. : Академія, 2012. – 206 с.

Додаткова:

1. Бабич Н. Д. Лінгвопсихологічні основи навчання і вивчення мови / Н. Д. Бабич. – Чернівці : Рута, 2000. – 174 с.

2. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: теорія і практика / А. М. Богуш. – Запоріжжя : Просвіта, 2002. – 216 с.
3. Богуш А. М. Мовленнєва готовність старших дошкільників до навчання в школі / А. М. Богуш, Н. Є. Шиліна. – Одеса : ПНЦ АПН України, 2003. – 335 с.
4. Гавриш Н. В. Розвиток мовленнєвотворчої діяльності в дошкільному віці : монографія / Н. В. Гавриш. – Донецьк : ТОВ Лебідь, 2001. – 218 с.
5. Кавинкина И. Н. Психолінгвістика : посіб. для пед. вузов / И. Н. Кавинкина. – Гродно : ГрПУ, 2010. – 284 с.
6. Калмикова Л. Групова психолінгвотерапія у формуванні мовленнєвої діяльності дітей / Л. Калмикова // Вихователь-методист дошкільного закладу : спеціаліз. журн. – 2009. – № 9. – С. 49–52.
7. Ковшиков В. А. Психолінгвістика: теория речевой деятельности / В. А. Ковшиков, В. П. Глухов. – М. : Астрель, 2007. – 320 с.
8. Кудоярова О. В. Психолінгвістика : навч. посібник / О. В. Кудоярова ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін.-т». – Х. : ХАІ, 2011. – 44 с.
9. Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників) : навч. посіб. для студентів вищ. пед. навч. закл. : спец. «Корекційна освіта (логопедія)» / І. С. Марченко. – 3-тє вид., перероб. та допов. – К. : Слово, 2015. – 308 с.

Інтернет ресурси:

1. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: теорія і практика / А. М. Богуш [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://udnz15.org/doshkilnalingvodidaktika>
2. Горелов И. Н. Основы психолінгвістики / И. Н. Горелов, К. Ф. Седов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://shagi-irk.ru/knigi/uchebnye-posobiya/gorelov-i-n-sedov-k-f-osnovy-psikholingvistiki-/>
3. Леонтьев А. А. Основы психолінгвістики / А. А. Леонтьев [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://nsportal.ru/vuz/psikhologicheskie-nauki/library/2014/12/01/lentev-osnovy-psikholingvistiki>

12. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ДОШКІЛЬНА ПСИХОЛІНГВІСТИКА»

Разом: 108 год., лекції – 18 год., семінарські заняття – 18 год., самостійна робота – 66 год., МКР – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II			Змістовий модуль III		
Назва модуля	Психологічні і психолінгвістичні засади розвитку мовлення			Психолінгвістичний аналіз мовленнєвої діяльності дошкільників			Психолінгвістична система формування мовленнєвої діяльності дошкільників		
Кількість балів за модуль	81 бал			61 балів			81 бал		
Теми	1	2	3	4	5		6	7	8
Лекції 18 год. (9 б.)	Сучасний стан розвитку психолінгвістичної науки	Мовленнєва діяльність як специфічний вид діяльності людини	Психолінгвістичний аналіз мовлення	Мовна особистість у психолінгвістиці	Особливості системи мовлення дитини		Психологічний супровід формування мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	Сучасний стан проблеми порушень мовленнєвого розвитку у дітей	Психокорекція та психотерапія як технології формування мовленнєвої діяльності дошкільників
Семінарські заняття 18 год. (99 б.)	Сучасний стан розвитку психолінгвістичної науки	Мовленнєва діяльність як специфічний вид діяльності людини	Психолінгвістичний аналіз мовлення	Мовна особистість у психолінгвістиці	Співвідношення психіки та мови	Становлення мовної особистості дитини	Психологічні і психолінгвістичні основи роботи вихователя з розвитку дитячого мовлення	Особистість і діяльність дитини з вадами мовлення	Психокорекція та психотерапія як технології формування мовленнєвої діяльності дошкільників
Самостійна робота 66 год. (40 б.)	10 балів	10 балів	-	-	-	-	10 балів	-	10 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 балів			Модульна контрольна робота 2 25 балів			Модульна контрольна робота 3 25 балів		
Підсумковий контроль	Всього – 223 бали, коефіцієнт – 2,23 Залік								

